

Κατανόηση προφορικού λόγου

Επίπεδο Α΄ (αρχάριο)

Πρώτη διδακτική πρόταση – Χρωματίζοντας ένα σκίτσο

Ενδεικτική διάρκεια:	1- 2 διδακτικές ώρες
Ομάδα-στόχος:	παιδιά και ενήλικες
Διδακτικός στόχος:	κατανόηση οδηγιών
Στρατηγικές:	ενεργοποίηση προϋπάρχουσας γνώσης, σημειώσεις, χρήση αισθήσεων ή κίνησης, συνεργασία, μεταφορά
Υλικό:	2 φωτοτυπίες ανά μαθητή
Ενσωμάτωση δεξιοτήτων:	παραγωγή προφορικού λόγου

Πορεία διδασκαλίας

Για παιδιά

Α΄ φάση Κατανόησης Προφορικού Λόγου

Ο δάσκαλος μοιράζει στους μαθητές του ένα ασπρόμαυρο σκίτσο από μια αγορά όπως αυτό που υπάρχει στο φύλλο δραστηριοτήτων για το μαθητή. Στο σκίτσο αυτό απεικονίζονται διάφορα μαγαζιά με τα εμπορεύματά τους. π.χ. το μανάβικο με τελάρα από διάφορα φρούτα. Στη συνέχεια ο δάσκαλος, αξιοποιώντας τη στρατηγική της χρήσης αισθήσεων ή κίνησης (**Χρήση αισθήσεων ή κίνησης**), ζητάει από τους μαθητές του να χρωματίσουν την εικόνα σύμφωνα με τις οδηγίες που θα τους δώσει προφορικά. Η άσκηση αυτή παράλληλα με το διασκεδαστικό της χαρακτήρα, προσφέρεται για την εδραίωση ή τη διδασκαλία του λεξιλογίου και αποτελεί άσκηση κατανόησης προφορικού λόγου στην οποία οι μαθητές ενεργοποιούν τις γενικές τους γνώσεις (**Ενεργοποίηση προϋπάρχουσας γνώσης**) προκειμένου να βοηθηθούν και να χρωματίσουν σωστά την εικόνα. Π.χ. οι μαθητές γνωρίζουν τα χρώματα που έχουν τα φρούτα κι έτσι δε θα είναι ιδιαίτερα δύσκολο να κατανοήσουν το λόγο του δασκάλου τους. Αν ο δάσκαλος θέλει να δυσκολέψει την άσκηση μπορεί να μη δώσει οδηγίες για το χρωματισμό όλων των

αντικειμένων του σκίτσου κι επομένως με τον τρόπο αυτό να καταλάβει αν οι μαθητές του όντως έχουν κατανοήσει τις οδηγίες του ή αν μηχανικά χρωματίζουν το σκίτσο. Επίσης μπορεί οι οδηγίες του να είναι λίγο παραπλανητικές. Π.χ στα μήλα αντί να πει στους μαθητές του να τα βάψουν κόκκινα, μπορεί να τους πει να τα βάψουν πράσινα.

Β΄ φάση κατανόησης προφορικού λόγου

Στη δεύτερη φάση της δραστηριότητας οι μαθητές θα ασκήσουν ταυτόχρονα τη δεξιότητα της κατανόησης και της παραγωγής του προφορικού λόγου. Για να τους βοηθήσει ο δάσκαλος γράφει στον πίνακα τις εκφράσεις «Θα ήθελα, 1 κιλό, μισό κιλό, 1 λίτρο, 1 πακέτο». Οι εκφράσεις αυτές είναι ήδη γνωστές στους περισσότερους μαθητές γιατί μοιάζουν με τις αγγλικές που πιθανότατα θα γνωρίζουν.

Στη συνέχεια ακολουθεί ένα παιχνίδι ρόλων όπου όλοι οι μαθητές είναι οι ταμίες ενός σούπερ μάρκετ και ο δάσκαλος είναι ο πελάτης (**Συνεργασία**). Ο πελάτης-δάσκαλος μπορεί να πηγαίνει σε κάθε ταμία-μαθητή να του λέει τι αγόρασε και στη συνέχεια ο ταμίας να υπολογίζει τι θα πρέπει να πληρώσει ο πελάτης. Επομένως οι μαθητές θα πρέπει να κρατούν σημειώσεις (**Σημειώσεις**) και στη συνέχεια να κάνουν κάποιες αριθμητικές πράξεις.

Εναλλακτικά ο δάσκαλος μπορεί να παίξει με τους μαθητές του ένα παιχνίδι ρόλων, όπου ο ίδιος τηλεφωνεί και παραγγέλλει κάποια προϊόντα και ο μαθητής που θα υποδύεται τον υπάλληλο κάποιου καταστήματος θα πρέπει να τα πηγαίνει στο σπίτι του (έδρα) (**Συνεργασία**). Λόγω του ότι τα προϊόντα που θα ζητάει ο δάσκαλος δε θα υπάρχουν μέσα στην τάξη, θα πρέπει δάσκαλος και μαθητές να συμφωνήσουν σε έναν τρόπο κωδικοποίησης τους, π.χ. το τετράδιο θα είναι για το παιχνίδι μήλο, τα μολύβια θα είναι οι μπανάνες κτλ. Αλλιώς θα είναι απαραίτητο ο δάσκαλος να παραγγέλλει προϊόντα από αυτά που υπάρχουν μέσα στην τάξη. π.χ. τετράδια, μολύβια κτλ

Γ΄ Φάση Κατανόησης Προφορικού Λόγου

Στην επόμενη φάση της διδασκαλίας ο δάσκαλος μπορεί να επιμείνει στην ανάπτυξη του λεξιλογίου. Μοιράζει στους μαθητές του μια λίστα με προϊόντα, μεταξύ των οποίων θα είναι και κάποια που είναι γνωστά σε όλους (κρέμα, μπιφτέκι, τσιγάρα, μπύρα, στυλό, καφές, κασέτα, κάρτα, τηλέφωνο, κτλ.). Έτσι

οι μαθητές θα διαπιστώσουν ότι παρόλο που βρίσκονται στα πρώτα τους βήματα στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας γνωρίζουν κάποιες λέξεις (**Μεταφορά**). Η λίστα μπορεί να έχει και άλλα προϊόντα ενώ παράλληλα ο δάσκαλος μπορεί να δώσει στους μαθητές του εικόνες για να τις αντιστοιχίσουν με τη σημασία τους.

Για να διδάξει ή και να ελέγξει ο δάσκαλος τη γνώση του σχετικού λεξιλογίου μπορεί να αξιοποιήσει διάφορα αινίγματα. Λέει στους μαθητές του το μισό αίνιγμα (ερώτημα) και αυτοί έχοντας έναν πίνακα με τις απαντήσεις (βλ. φύλλο δραστηριοτήτων μαθητή) συμπληρώνουν το αίνιγμα. Σε αυτή την άσκηση οι μαθητές θα πρέπει να κατανοούν τη φράση του δασκάλου τους και να επιλέγουν από τον πίνακα τη σωστή απάντηση. Η άσκηση αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί για εξέταση του λεξιλογίου.

Για ενήλικες

Η δραστηριότητα μπορεί να είναι ίδια με αυτή που περιγράφηκε για τους μικρούς μαθητές. Αν η τάξη είναι με ενήλικες οι δραστηριότητες για την ανάπτυξη λεξιλογίου μπορούν να είναι σχετικές με υπηρεσίες όπως π.χ. τράπεζα, ταχυδρομείο, ΟΤΕ, ΕΟΤ, χωρίς βέβαια να αποκλειστεί η περίπτωση να χρησιμοποιηθεί στη δραστηριότητα η αγορά όπως και στους μικρούς μαθητές (**Συνεργασία**). Σε αυτή την περίπτωση στην τελευταία φάση της διδασκαλίας ο δάσκαλος μπορεί να αναφέρει στους μαθητές κάποιες συνταγές από τις οποίες θα πρέπει να κρατήσουν σημειώσεις για να τις μεταφέρουν στη συνέχεια στους συμμαθητές τους (**Σημειώσεις**). Για το επόμενο μάθημα οι μαθητές θα πρέπει να πουν στους συμμαθητές τους διάφορες παραδοσιακές συνταγές από τον τόπο τους.

Τέλος, για να διασκεδάσουν οι μαθητές του ο δάσκαλος μπορεί να τους πάει στην τάξη και να παίξουν όλοι μαζί μονόπολη (**Συνεργασία**) και να εξασκήσουν διασκεδάζοντας το λεξιλόγιο και τις γλωσσικές δομές που διδάχτηκαν από τη συγκεκριμένη δραστηριότητα.

Φύλλο δραστηριοτήτων για το μαθητή

Άσκηση 1

Χρωματίστε το παρακάτω σκίτσο σύμφωνα με τι οδηγίες που θα σας δώσει ο δάσκαλός σας.

Άσκηση 2

Στον παρακάτω πίνακα υπάρχουν οι απαντήσεις σε κάποια αινίγματα που θα σας πει ο δάσκαλός σας. Μπορείτε καθώς τον ακούτε να συμπληρώσετε δίπλα σε κάθε φράση τον αριθμό της ερώτησης στην οποία ταιριάζει;

	Το Αχ-λάδι
	Το κουλούρι
	Το καρπούζι
	Το κρεμμύδι
	Η ντομάτα
	Το αλάτι

Φύλλο εκπαιδευτικού

1. Δώσετε στους μαθητές σας οδηγίες να χρωματίσουν το σκίτσο που υπάρχει στο φύλλο δραστηριοτήτων του μαθητή.

2. Διαβάστε στους μαθητές σας τα παρακάτω αινίγματα. Στον πίνακα που τους έχετε μοιράσει (βλ. Φύλλο δραστηριοτήτων μαθητή) έχουν τις απαντήσεις. Καθώς σας ακούν θα πρέπει να συμπληρώσουν δίπλα σε κάθε φράση τον αριθμό της ερώτησης στην οποία αυτή ταιριάζει.

1	Ποιο φρούτο αναστενάζει για λάδι;
2	Σε κήπο δε φυτεύεται, σε περιβόλι όχι κι ο βασιλιάς το γεύεται και όλος ο κόσμος το έχει. Τι είναι;
3	Η καλή νοικοκυρά συχνά για μένα κλαίει. Τι είναι;
4	Μια κοντούλα παχουλή πάντα κόκκινα φορεί, έχει πράσινα μαλλιά και σποράκια στην κοιλιά, τι είναι;
5	Στρογγυλό μηδενικό, καθαρά ελληνικό, θεραπεύει φίνα, τη μικρή μας πείνα. Τι είναι;
6	Πράσινος πύργος, κόκκινα σπιτάκια μέσα κατοικούνε μαύρα παιδάκια. Τι είναι;

Λύσεις

1	Το Αχ-λάδι
5	Το κουλούρι
6	Το καρπούζι
3	Το κρεμμύδι
4	Η ντομάτα
2	Το αλάτι